

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **E. Y.**, zastoupený Mgr. Alicí Jeziorskou, advokátkou se sídlem Svornosti 86/2, Havířov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2024, č. j. OAM-1428/BA-BA01-VL14-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 5. 2025, č. j. 20 Az 9/2024-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Alici Jeziorské, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna ve výši **6 134,70 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Hlídka cizinecké policie při kontrole cestujících autobusu směřujícího do Spolkové republiky Německo dne 11. 10. 2023 zjistila, že žalobce nemá na území České republiky žádné oprávnění k pobytu. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Libereckého kraje (dále „krajské ředitelství“), ze dne 12. 10. 2023 byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 60 dnů. Rozhodnutím krajského ředitelství z téhož dne pak bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba jednoho roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území Evropské unie a smluvních států.

[2] Dne 18. 10. 2023 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, a to bez uvedení bližších důvodů. Dne 27. 10. 2023 sdělil, že je státním

příslušníkem Turecké republiky islámského sunnitského náboženského přesvědčení. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že chce v České republice zůstat a pracovat. V Turecku má problémy s dluhem a v tuzemsku si chce vydělat na živobytí. Protože jeho dcera je drogově závislá, prostředky zamýšlel použít i na její léčbu. Žalobce údaje poskytoval za přítomnosti soudního tlumočnicka z tureckého jazyka. Podpisem pak potvrdil souhlas s oběma stranami písemného dokumentu, a to bez připomínek.

[3] Do protokolu o pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu dne 13. 12. 2023 žalobce popsal, že v Turecku má problémy s hrozcí krevní mstou. V roce 2015 se odstěhoval od rodiny do Istanbulu za práci, kde měl dostávat telefonické výhrůžky. Vyhrožováno mělo být i jeho rodině. Zanechal proto práce. Poté dostal pracovní nabídku v tuzemsku, protože ale nedostal vízum, z vlasti uprchl. K výhrůžkám uvedl, že mu někdo vyhrožoval smrtí, netuší ale proč. Vyhrožování mohlo podle něj souviset se starou krevní mstou, o níž však neví nic konkrétnějšího než to, že v rodině byly v 80. letech spory o půdu. Turecká policie situaci nevyřešila pro nedostatek důkazů. Kvůli výhrůžkám měl opustit vlast. Žalobce uvedl, že v České republice chce pracovat a žít. Problémy s dluhy měl mít v Turecku již vyřešeny, aktuálně žádné dluhy nemá. Do vlasti se nemůže vrátit kvůli výhrůžkám. Po přetlumočení ustanovenou tlumočnicí do turečtiny žalobce protokol vlastnoručně podepsal.

[4] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“). Proti tomuto rozhodnutí (dále „napadené rozhodnutí“) brojil žalobce žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“).

[5] Krajský soud nepřisvědčil žalobcově argumentaci, podle které se žalovaný dostatečně nezabýval jeho obavami z výhrůžek. Podle krajského soudu o tomto důvodu pro podání žádosti žalovaný naopak podrobně uvažil. Žalobcova tvrzení byla nekonkrétní. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu obavu z výhrůžek či krevní msty jako důvody podání vůbec netvrdil. Krajský soud nesouhlasil ani s tvrzením, že pohovor k žádosti byl proveden povrchně. Za nedůvodnou označil také žalobcovu námitku ohledně nedostatečnosti tlumočení do kurdského jazyka v řízení před krajským ředitelstvím. Krajské ředitelství se při výslechu dne 11. 10. 2023 žalobce výslovně dotázalo, zda tlumočnickovi rozumí, což žalobce potvrdil. Při poskytnutí údajů a při pohovoru k žádosti již žalobci tlumočili tlumočníci do tureckého jazyka. V rámci seznámení se s podklady pro rozhodnutí se žalobce za pomoci tlumočnicka do turečtiny seznámil s obsahem protokolu o výslechu provedeném krajským ředitelstvím, který proběhl za účasti tlumočnicka do kurdského jazyka. V jeho obsahu přitom neshledal žádné pochybení.

[6] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, v níž žalobce namítal, že jej žalovaný nesprávně označil za islámského sunnitu, ačkoli je alevitou. Krajský soud připomněl, že toto tvrzení uplatnil poprvé v žalobě. To, že je ohrožen ve vlasti pro své náboženské přesvědčení, pak uváděl až v jejím doplnění. Krajský soud těmto tvrzením neuvěřil. Žalovaný se žalobce výslovně dotázal, jakého je náboženského přesvědčení. V dokumentu, který žalobce bez připomínek za přítomnosti tlumočnicka podepsal, je uvedeno: Islám – sunnita. V průběhu správního řízení jakékoli problémy ve vlasti kvůli svému náboženství žalobce ani nenaznačil. Nejednalo se přitom o nové skutečnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí.

pokračování

Krajský soud tak měl tato žalobcova tvrzení za nevěrohodná a nezpůsobilá zpochybnit závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí. Žalobu proto krajský soud zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[7] Proti v záhlaví označenému rozsudku krajského soudu (dále „napadený rozsudek“) podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Uvedl, že kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Došlo totiž k naprosto nepřiměřenému zásahu do jeho práv. Krajský soud se podle něj dopustil nesprávného posouzení právní otázky, napadený rozsudek je nepřezkoumatelný a došlo k vadám, které způsobují nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[8] Podle stěžovatele není pravdou, že by začal přetvářet svůj azylový příběh až v doplnění žaloby, resp. že je nevěrohodný.

[9] Informace o svém alevitském náboženském vyznání a diskriminaci v domovině uváděl nejen v žalobě, ale i v pohovoru po podání žádosti o mezinárodní ochranu, jehož se účastnil tlumočník z kurdského jazyka. Jeho mateřským jazykem je přitom turečtina. Mohlo proto dojít k nedorozuměním. Stěžovatel tvrdí, že už v průběhu správního řízení poukazoval na to, že důvody krevní msty a výhrůžek mohly souviset i s jeho náboženským přesvědčením. Již v žalobě uváděl, že jeho vyjádření mohla být nesprávně přetlumočena.

[10] Stěžovatel trval na tom, že v případě návratu do vlasti mu hrozí reálné nebezpečí pronásledování a vážné újmy. Opakovaně ve správním řízení zmínil, že ve vlasti nemá oporu a přístup k vnitřní ochraně. Namítal rovněž, že se nikdo nezabýval tím, zda u něj není dán alespoň důvod pro udělení doplňkové ochrany.

[11] Závěrem stěžovatel požádal, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Obává se totiž, že by mohl být vyhoštěn ještě před rozhodnutím o ní. V takovém případě by nemohl uplatňovat všechna svá práva a musel by čelit hrozbě závažné újmy v zemi původu.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na správní spis, napadené rozhodnutí a své vyjádření k žalobě. Ztotožnil se se závěry krajského soudu a navrhl, aby NSS nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek a aby ji pro nepřijatelnost odmítl, případně zamítl pro nedůvodnost.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jelikož v předcházejícím soudním řízení rozhodoval specializovaný samosoudce, musí soud dle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), dále posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud tomu tak není, odmítne ji pro nepřijatelnost. Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti NSS vymezil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná, pokud (i) se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny jeho judikaturou, (ii) se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny

rozdílně, (iii) je třeba učinit judikaturní odklon, a (iv) by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[14] NSS se zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu a napadeného rozhodnutí. Rozsudek krajského soudu netrpí vadou nesrozumitelnosti ani nedostatků důvodů ve smyslu ustálené judikatury NSS (viz např. rozsudky ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, nebo ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, a rozsudek rozšířeného senátu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS). Rozsudek krajského soudu je srozumitelný a opřený o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč byla žaloba zamítnuta. Krajský soud náležitě vypořádal žalobní body, své závěry odůvodnil a relevantně argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů. Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí posoudil krajský soud zejména v bodě 23 napadeného rozsudku, a to v souladu s ustálenou judikaturou NSS (viz např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[15] Stěžovatel namítá, že mu v případě návratu hrozí reálné nebezpečí pronásledování a vážné újmy z důvodu jeho menšinového náboženského přesvědčení. Tvrdí, že se o tom, že je alevitou, zmínil už v pohovoru po podání žádosti o mezinárodní ochranu, jehož se měl účastnit tlumočnick z kurdského jazyka.

[16] Nejvyšší správní soud však v posouzení této otázky krajským soudem pochybení naplňující některý z důvodů přijatelnosti kasační stížnosti neshledal. Krajský soud především vycházel z toho, že žalobce výslovně sdělil při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, že je sunnitským muslimem. Učinil tak za přítomnosti tlumočnicka do turečtiny – jeho mateřského jazyka. Stěžovatel proti uvedení této informace nic nenamítal ani při seznámení s podklady pro rozhodnutí, jež proběhlo také za přítomnosti tlumočnicka do turečtiny. Zmiňoval-li se o krevní mstě, neuváděl stěžovatel ve správním řízení, že by měla mít jakoukoli spojitost s jeho náboženským vyznáním. Původně v řízení uváděl ekonomickou motivaci pro setrvání v tuzemsku.

[17] Posuzováním věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu a významem věrohodné výpovědi z hlediska dokazování skutečností relevantních pro rozhodnutí o žádosti se NSS ve své judikatuře již podrobně zabýval. Při hodnocení výpovědi žadatele z hlediska její věrohodnosti se správní orgán musí zaměřit zejména na vnitřní a vnější konzistentnost jeho výpovědi, otázku, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, a její plausibilitu ve světle relevantních informací o zemi původu (viz rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS, bod 41). Správní orgán může vyvrátit pravdivost tvrzení žadatele buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolá zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu (viz usnesení NSS ze dne 12. 9. 2008, č. j. 5 Azs 74/2008-88). Závěry krajského soudu plně odpovídají této ustálené judikatuře NSS. Krajský soud správně vyšel z požadavků, které pro posuzování tvrzení žadatele vyplývají z čl. 4 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU. Přílehlavě ve stěžovatelově případě odkázal na požadavek, aby byla prohlášení žadatele shledána souvislými a hodnověrnými, resp. aby byla zjištěna celková hodnověrnost žadatele (usnesení NSS ze dne 25. 10. 2023, č. j. 2 Azs 163/2023-32, bod 15). Krajský soud

pokračování

pečlivě konfrontoval žalobní tvrzení stěžovatele s obsahem správního spisu. Závěry napadeného rozsudku jsou s obsahem správního spisu v souladu, což neplatí o tvrzeních uváděných stěžovatelem v nyní posuzované kasační námitce. Kasační námitka není způsobilá založit přijatelnost kasační stížnosti a zpochybnit správnost závěru žalovaného a krajského soudu, který se opírá o ustálenou judikaturu o nevěrohodnosti stěžovatelovy výpovědi.

[18] Je pravdou, že stěžovatel namítal, že se napadené rozhodnutí nedostatečně věnovalo tomu, zda u něj není dán alespoň důvod pro udělení doplňkové ochrany. V této souvislosti NSS nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku neshledal, neboť krajský soud reflektoval, že žalovaný nenalezl důvod pro udělení doplňkové ochrany (této otázce se žalovaný věnuje na posledních dvou stranách napadeného rozhodnutí), a i pro tento závěr bylo zásadní vyhodnocení konzistentnosti azylového příběhu a věrohodnosti jeho líčení stěžovatelem v průběhu celého řízení provedené krajským soudem. Ani tato argumentace přijatelnost kasační stížnosti nezakládá.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[20] Jelikož podle § 32 odst. 5 zákona o azylu mělo podání kasační stížnosti ze zákona odkladný účinek, NSS se nezabýval návrhem stěžovatele na přiznání odkladného účinku.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné činnosti.

[22] Krajský soud stěžovateli ustanovil zástupkyní advokátku Mgr. Alici Jeziorskou, jejíž zastoupení pokračuje i v řízení před NSS (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Náklady v podobě odměny ustanoveného zástupce a náhrady hotových výdajů platí stát. Odměna stěžovatelovy zástupkyně byla stanovena za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jelikož byl kuse zdůvodněný návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zároveň bezpředmětný (srov. odst. [20]), NSS ustanovené zástupkyni odměnu za tento úkon nepřiznal. Zástupkyni stěžovatele tak náleží odměna ve výši 4 620 Kč (§ 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu). Vedle toho má zástupkyně stěžovatele též právo na náhradu hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Protože je zástupkyně plátkyní DPH, zvyšuje se její odměna a hotové výdaje o částku odpovídající této dani (tj. 21 %). Celkově tedy ustanovené zástupkyni přísluší odměna ve výši 6 134,70 Kč. Tuto částku jí NSS vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2025

Eva Šonková
předsedkyně
senátu